

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou v právní věci
žalobce: P.K., nar. ..., ..., *zastoupeného: JUDr. Robert Losos, advokát, náměstí Republiky 4/3, 301 00 Plzeň*, proti **žalovanému: Krajský úřad Plzeňského kraje**, IČ 70890366, Škroupova 18, 306 13 Plzeň, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21.3.2016 č.j. DSH/2609/16,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 21.3.2016 č.j. DSH/2609/16 se **z r u š u j e** a věc se **v r a c í** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je **p o v i n e n** nahradit náklady řízení ve výši 17580,- Kč do 30 dnů od právní moci rozsudku, k rukám zástupce žalobce JUDr. Roberta Lososa, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou domáhá zrušení výše označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Plzně, odboru správních činností, oddělení dopravních přestupků, ze dne 5.2.2016 č.j. MMP/028002/16, jímž byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona

č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, (dále jen „**zákon o silničním provozu**“), pro porušení § 41 odst. 1 téhož zákona, za což mu byla uložena pokuta 1.500,-Kč a náhrada nákladů řízení 1.000,-Kč.

Žalobce v žalobě namítal, že správní orgány nesprávně vyložily pojem „potřebná opatrnost“ u řidiče vozidla s právem přednosti v jízdě podle § 41 odst. 1 zákona o silničním provozu. Žalobce uváděl, že řidička civilního osobního vozidla M.K., která byla uznána vinnou z porušení § 41 odst. 7 zákona o silničním provozu a z naplnění stejné skutkové podstaty přestupku jako žalobce ve smyslu § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, odvolání nepodala a v této části ohledně její osoby nabylo rozhodnutí právní moci. Existuje tedy pravomocný závěr správního orgánu, že tato řidička porušila svou povinnost a neumožnila žalobci jako řidiči vozidla s právem přednosti jízdy bezpečný a plynulý průjezd po hlavní komunikaci ulice Folmavské, což vedlo ke vzniku dopravně nehodového děje. Žalovaný tak podle žalobce dospěl k nesprávnému závěru, že jednání této řidičky není jedinou příčinou vzniku dopravní nehody, ale že na příčině vzniku dopravní nehody se podílel žalobce nedbáním potřebné opatrnosti. V průběhu správního řízení bylo prokázáno, že žalobce s dostatečným předstihem uvedl do chodu zvuková a výstražná znamení, projížděl přehlednou, přímou, hlavní komunikací ulice Folmavská a musel být viditelný s dostatečným předstihem všem ostatním vozidlům bez práva přednostní jízdy ve všech ramenech všech křižovatek, které kříží vozovku ulice Folmavské. V závěru o vině žalobce argumentuje žalovaný zejména jen tím, že žalobce jel při vjezdu do prostoru křižovatky shodnou rychlostí jako v době střetu a na vozidlo řidičky K. vůbec nereagoval a rychlost vozidla nesnížil. Takto si žalovaný vykládá pojem potřebné opatrnosti řidiče vozidla s právem přednostní jízdy. Žalobce s tímto výkladem pojmů nesouhlasí a uvádí, že tento výklad je v rozporu s úmyslem zákonodárce nepřipustně extensivní. Žalobce jel po hlavní komunikaci, která je naprosto přehledná, řidičům v ramenech vedlejších komunikací nic nebrání v rozhledu ani při šíření zvukového vjemu puštěné zvukové signalizace sanitního vozidla. Připustili bychom závěr žalovaného, že má řidič vozidla s právem přednostní jízdy v rámci potřebné opatrnosti vjíždět do každé křižovatky po vozovce hlavní komunikace na červený signál „Stůj“ tak, aby mohl vozidlo neprodleně zastavit či se vyhnout ostatním vozidlům, pak takový výklad popírá smysl zákonné úpravy vozidel s právem přednostní jízdy a je v rozporu s § 41 odst. 7 zákona o silničním provozu. Řidič sanitního vozidla totiž plní pracovní úkoly směřující k záchraně lidských životů a zdraví dle různého stupně naléhavosti výjezdu a nelze po něm vždy spravedlivě požadovat, aby často ve složitých situacích reagoval před hranicí každé křižovatky výrazným zpomalením až zastavením na ostatní vozidla, zvláště za situace, kdy projíždí hlavní komunikací několik za sebou jdoucích přehledných křižovatek a řidiči vozidel ho respektují a plní svojí povinnost dovolit mu bezpečný a plynulý průjezd, až na jedinou výjimku. Kamerový záznam uchovává obrazovou stopu posledních 15 minut jízdy. Žalobce uvádí, že zpomalil rychlost cca z 80 km/h na střetovou rychlost nižší než 50 km/h již na začátku hlavní komunikace ulice Folmavské, a proto v době naposledy zaznamenaného vozového záznamu jel již konstantní rychlostí, která byla navíc nižší než zákonem povolená rychlost v obci. Navíc ukazatel rychlosti u kamerového záznamu vozidla přesně neodpovídá skutečné rychlosti, ale pouze přibližné. Ve věci nebyla přesně rychlost vozidel účastných na nehodě žádným relevantním důkazem správními orgány zjišťována, proto lze přisvědčit žalobcovu tvrzení, že snížil rychlost, a ta v době průjezdu křižovatkou i v okamžiku střetu nepřesáhla 50 km/h. Z chování řidičky K. vyplývá, že sama na sanitní vozidlo přijíždějící po

hlavní komunikaci nijak nereagovala. Žalobce namítá, že v krátkém časovém úseku, kdy jí řízené vozidlo spatřil, s ohledem na svoji reakční dobu nemohl střetu v žádném případě zabránit. Žalobce se domnívá, že může předpokládat splnění zákonné povinnosti u všech řidičů vozidel bez práva přednostní jízdy dle § 41 odst. 7 zákona o silničním provozu, pokud plní svou povinnost řidič s právem přednostní jízdy podle § 41 odst. 1 téhož zákona. Dle názoru žalobce správními orgány v této souvislosti uplatněné závěry jsou v rozporu s obsahem a smyslem ustanovení § 41 odst. 1 zákona o silničním provozu a neumožní řidiči sanitního vozidla plnit jemu uložené pracovní úkoly v rámci stupně naléhavosti výjezdů.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě pouze plně odkázal na napadené rozhodnutí a navrhl zamítnutí žaloby.

Součástí správního spisu je protokol o nehodě v silničním provozu ze dne 3.6.2015 vozidla sanitní záchranné služby ambulance WV Transporter, které řídil žalobce, RZ ..., a vozidla řidičky K. Škoda Octavia, RZ... K dopravní nehodě došlo v 7:32 hodin v Plzni na ulici Folmavská, kdy žalobce byl zařazen v levém jízdním pruhu pro odbočení vlevo ve směru jízdy od ulice Sukova směrem ke křižovatce ulic Folmavská, U Letiště; projížděl touto křižovatkou přímo. Jel se zapnutým světelným a zvukovým výstražným zařízením. Do křižovatky vjel na červený signál Stůj! a došlo ke střetu s vozidlem řidičky K., která jela před nehodou po vozovce ulice U Letiště v levém jízdním pruhu pro přímý směr jízdy, projížděla přímo křižovatkou na signál Volno. K tomu byl pořízen plánec místa nehody a fotodokumentace vozidel po nehodě. Ve správním spise jsou i dva záznamy na CD, a to kamerový záznam z křižovatky a záznam z kamery sanitního vozidla.

M.K. uváděla dne 17.6.2015 v rámci vysvětlení, že když přijížděla ke křižovatce, nejelo před ní žádné vozidlo, jela rychlostí do 50 km/hod asi na čtvrtý rychlostní stupeň. Když se blížila ke křižovatce, všimla si protijedoucího vozidla odbočujícího vlevo. Soustředila se na toto vozidlo. Když vjížděla do křižovatky, zaslechla najednou zprava sanitku, podívala se doprava, ale již byla uprostřed křižovatky a spatřila vedle sebe sanitní vozidlo. Vzápětí došlo ke střetu. Vozidlo před nárazem uslyšela zahoukat max 3x. Při jednání dne 1.9.2015 doplnila, že se nedokáže vyjádřit k tomu, proč neslyšela výstražné znamení sanitky, prostě to neslyšela, jinak má k sanitkám respekt a běžně jim uhýbá. Když přijížděla sanitka, v jejím směru jí v křižovatce nic nezakrývalo výhled, ale předtím tam projížděla vozidla, včetně nákladního vozidla. Sanitku neslyšela ani neviděla.

Svědčyně Z. T., spolujezdkyně žalobce, při jednání uvedla, že po nehodě k nim paní K. přiběhla a říkala, že se omlouvá, že si jich všimla pozdě. Svědkyně dále potvrdila, že jeli na majáky a řidička K. k nim přijížděla zleva. Při podávání vysvětlení před správním orgánem uváděla, že nejeli velkou rychlostí.

Při jednání dne 1.9.2015 žalobce uváděl, že zapíná zvukové výstražné zařízení zpravidla cca 300m před křižovatkou, kde svítí červená, nebo kde je Dej přednost v jízdě. V kolizním směru měl volno, řidička K. zpomalila, ale ne dostatečně. Žalobce reagoval na přijíždějící vozidlo, jehož řidička nestihla reagovat. Po nehodě se mu omlouvala, že ho přehlédla. Křižovatka byla podle žalobce přehledná, nic nebránilo výhledu. Vozidlo řidičky K. žalobce zaregistroval asi 30 m zleva od něho, zdálo se mu, že zpomaluje.

Žalobce dále tvrdil, že si byl vědom práva přednosti v jízdě a při stupni naléhavosti jeho výjezdu nelze vykládat pojem zvýšené opatrnosti tak, že by řidič musel automaticky s předstihem zpomalovat před hranicí každé křižovatky, kterou projíždí na signál Stůj!. Žalobce neměl do okamžiku, kdy mu řidička K. vjela do prostoru křižovatky, žádný důvodný podnět ke snížení rychlosti či k zastavení, naopak se důvodně domníval, že tato řidička, která ho musela včas vidět i slyšet, umožní jeho bezpečný a plynulý průjezd po hlavní komunikaci. Řidička porušila § 41 odst. 7 zákona o silničním provozu, když nerespektovala projíždějící vozidlo s právem přednosti a vjela do křižovatky, na což žalobce reagoval brzděním na rychlost cca 40 km/hod., ale nebyl již schopen střetu zabránit. Jedinou a primární příčinou nehody podle žalobce bylo jednání řidičky K.

Správní orgán prvního stupně uvedl v odůvodnění svého rozhodnutí, že podle kamerového záznamu sanitního vozidla sice odbočující nákladní vozidlo krátce zakrylo vzájemný výhled řidičům K. a K., avšak předtím i potom měli na sebe dobrý výhled. Vzápětí došlo ke střetu přední části vozidla žalobce s pravým bokem vozidla řidičky K. Řidič vozidla s právem přednostní jízdy sice není povinen dodržovat vyjmenovaná ustanovení zákona o silničním provozu jako např. řídit se světelnými signály či dopravními značkami a smí překročit nejvyšší dovolenou rychlost jízdy, je však povinen dbát potřebné opatrnosti, aby neohrozil bezpečnost provozu na pozemních komunikacích. M.K. uváděla, že sanitní vozidlo žalobce před křižovatkou neviděla ani neslyšela, zaslechla sanitku, až když vjížděla do křižovatky, poté se podívala doprava a vozidlo spatřila. Viděla ho tedy jen na krátkou vzdálenost. Žalobce jak světelné, tak zvukové výstražné znamení uvedl v činnost v dostatečné vzdálenosti, což potvrzuje i kamerový záznam z jeho vozidla, podle něhož zvukové výstražné znamení bylo uvedeno do činnosti těsně předtím, než přešel do levého odbočovacího jízdního pruhu, tj. přibližně 125 m před křižovatkou. Správní orgán konstatuje, že na vozidle řidiče K. bylo v činnosti světelné i zvukové výstražné znamení včas a s dostatečným předstihem. Vzájemné výhledové podmínky byly dobré a M. K. mohla zvukové výstražné znamení včas slyšet, a také obzvláště s ohledem na rozměry - výšku sanitního vozidla i včas vidět světelné výstražné zařízení umístěné na střeše sanitního vozidla. Nebyly žádné objektivní důvody k tomu, aby M.K. neslyšela a neviděla blížící se sanitní vozidlo se zapnutým zvláštním výstražným světlem modré barvy, doplněným o zvláštní zvukové výstražné znamení. Správní orgán má tím za prokázané, že M.K. mohla výstražné znamení sanitního vozidla slyšet a vidět v dostatečném předstihu, nebránily jí v tom žádné objektivní skutečnosti. Lze přinejmenším pochybovat o tom, že by výstražné zařízení neslyšela. Dále správní orgán konstatoval, že žalobce sice uvedl do činnosti výstražné světelné i zvukové znamení včas a s dostatečným předstihem před křižovatkou, avšak přestože si byl vědom, že vjíždí do křižovatky oproti signálu červenému, nijak výrazně před křižovatkou nesnížil rychlost jízdy, což je patrné ze záznamu z kamerového systému. Nedbal tak podle správního orgánu potřebné opatrnosti, aby neohrozil bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, přestože si byl vědom toho, že předmětnou křižovatkou projížděla v kolizním směru vozidla, pro jejichž směr jízdy svítil zelený signál volno. Oba řidiči měli na sebe vzájemně dostatečný výhled, proto mohl žalobce včas zaregistrovat, že ani blížící se vozidlo řidičky K. nevykazuje znaky zpomalování či zastavování. Příčinou dopravní nehody tak bylo podle správního orgánu jednání obou řidičů, kdy možnost odvrácení střetu spatřuje správní orgán rovněž na straně obou řidičů, zejména

v jejich zvýšené pozornosti. Obzvláště za situace, kdy křižovatkou projíždí oproti červenému signálu Stůj!, musí se žalobce chovat tak, aby mohl odvrátit případné hrozící nebezpečí.

Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že zákon o silničním provozu řidiče vozidel s právem přednostní jízdy při využívání práva přednostní jízdy nezbavuje povinnosti dbát potřebné opatrnosti, musí toto právo využívat tak, aby neohrozil ostatní účastníky silničního provozu. Skutečnost, že vozidlo paní K. zpomaluje, vzhledem k tomu, že ona sanitní vozidlo neregistrovala, byla pouze subjektivním dojmem žalobce, nikoliv objektivní skutečností. Rovněž z kamerového záznamu z vozidla není patrné zpomalení vozidla řidičky K. V době střetu s vozidlem řidičky K. vozidlo žalobce jelo shodnou rychlostí jako při vjezdu do křižovatky, tedy je zcela zřejmé, že žalobce na vozidlo řidičky K. vůbec nereagoval a rychlost svého vozidla nesnížil. Snížení rychlosti při vjíždění do křižovatky či z vedlejší ulice oproti červenému signálu Stop!, tedy tak, aby bylo možno v případě potřeby vozidlo neprodleně zastavit, či se vyhnout ostatním vozidlům, je základní atribut povinnosti řidiče vozidla s právem přednostní jízdy, tedy dbát potřebné opatrnosti, aby neohrozil bezpečnost provozu na pozemních komunikacích. Nelze přistoupit na obhajobu žalobce, že se s ohledem na přehlednost pozemní komunikace oprávněně domníval, že ho všichni řidiči v prostoru předmětné křižovatky registrují a reagují na zvuková a světelná výstražná znamení, která uvedl do činnosti včas a s předstihem. Žalobce byl povinen, ač řidič s právem přednostní jízdy, se při vjetí do křižovatky přesvědčit, že ho vozidla ve všech ramenech křižovatky registrují, navíc když do ní navíc vjížděl oproti červenému signálu Stop!, a zda mu tedy umožňují přednostní projetí této křižovatky. Provedeným dokazováním bylo zjištěno, že žalobce nesnížil rychlost a dostatečně se nepřesvědčil, že jeho vozidlo řidička K. zaregistrovala. Není rozhodné, že řidička K. jednala protiprávně, neboť stejně tak se mohl v prostoru křižovatky pohybovat řidič sluchově postižený, který by zvukový výstražný signál nebyl schopen zaznamenat. Jde tedy k tíži žalobce, že do prostoru křižovatky vjel takovou rychlostí, při které již na vozidlo řidičky nestihl zareagovat včas. Nedbal tedy potřebné opatrnosti, aby neohrozil bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.

Žaloba je dle názoru soudu důvodná.

Správní orgány shledaly spoluzavinění nehody i v jednání žalobce, který dle nich porušil ust. § 41 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., podle něhož řidič vozidla, který při plnění úkolů souvisejících s výkonem zvláštních povinností užívá zvláštního výstražného světla modré barvy, případně doplněného o zvláštní zvukové výstražné znamení (dále jen "vozidlo s právem přednostní jízdy"), není povinen dodržovat § 4 písm. c), § 5 odst. 1 písm. f), g), h) a odst. 2 písm. f) a g), § 6 odst. 5 a 6, § 7 odst. 1 písm. b), § 11, § 12 odst. 1, 2, 4, 5 a 6, § 13 až 17, § 18 odst. 2, 3, 4 a 8, § 19 odst. 2 a 3, § 20, § 21 odst. 2, 3 a 4, § 22, 23, § 24 odst. 3 a 4, § 25 odst. 1, 2, 3, 4, 5, § 26 odst. 3, § 27, § 28 odst. 2, 3 a 5, § 31, § 32 odst. 6, § 35, § 36 odst. 1 a 2 a § 39 odst. 4 a 5; je však povinen dbát potřebné opatrnosti, aby neohrozil bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.

Porušení cit. ust. spočívalo dle názoru správních orgánů v tom, že žalobce před předmětnou křižovatkou nepřibrzdil. V napadeném rozhodnutí je tato argumentace vyjádřena takto: „*Snížení rychlosti při vjíždění do křižovatky z vedlejší ulice či oproti červenému signálu Stop!, tedy tak, aby bylo možno v případě potřeby vozidlo neprodleně zastavit, či se vyhnout*

ostatním vozidlům, je základní atribut povinnosti řidiče vozidla s právem přednostní jízdy, tedy dbát potřebné opatrnosti, aby neohrozil bezpečnost provozu na pozemních komunikacích. ... Žalobce byl povinen, ač řidič s právem přednostní jízdy, se při vjetí do křižovatky přesvědčit, že ho vozidla ve všech ramenech křižovatky registrují.“

Dle názoru soudu takto nelze vykládat sporné ust. § 41 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., neboť v žádném případě ze zákonné povinnosti dbát zvýšené opatrnosti nelze dovozovat obecné pravidlo, že se to rovná povinnosti brzdit před každou křižovatkou s červeným signálem. Totéž platí ohledně obdobného tvrzení v napadeném rozhodnutí, že řidič s právem přednostní jízdy je povinen před vjetím do křižovatky se vždy přesvědčit, že ho vozidla ve všech ramenech křižovatky registrují, a zda mu tedy umožňují přednostní projetí této křižovatky. Lze se ztotožnit s žalobcem, že v tomto směru je výklad správních orgánů nepřipustně extenzivní.

Podle názoru soudu je v dané věci rozhodné, že bylo v řízení prokázáno, že řidička K. zásadně porušila své povinnosti řidičky a zapříčinila tím dopravní nehodu, o čemž není sporu. Její protiprávní jednání spočívalo v nerespektování práva přednosti, ač jí v tom nic nebránilo (výhledové možnosti, možnost zaslechnout houkání sanitky). Proti tomuto závěru prvostupňového orgánu řidičky K. nijak neprotestovala, nepodala odvolání. Je tedy nesporné, že porušení povinností ze strany řidičky K. bylo hlavní příčinou dopravní nehody.

Sporná byla v dané věci otázka, zda lze rovněž žalobci přičítat zavinění dopravní nehody. Dle názoru soudu v tomto směru žalovaný a správní orgán prvního stupně nedostatečně odůvodnily své závěry, neboť pouze obecně ztotožnily povinnost dbát zvýšené opatrnosti s povinností brzdit před vjetím do křižovatky. Právo přednosti je v ust. § 41 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb. nadřazeno dopravní signalizaci a není ani obecně nikde stanovena povinnost preventivního brzdění před křižovatkou. Z cit. ust. § 41 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb. toto dovodit nelze, proto nelze mít za to, že by žalobce obecně nedodržoval potřebnou míru opatrnosti.

Pokud jde o potřebnou míru opatrnosti v konkrétním případě, soud vycházel především z kamerového záznamu, který je nejdůležitějším důkazem, a tento svědčil o tom, že situace na dané křižovatce byla v inkriminované době přehledná. Tudíž, jak bylo prokázáno, řidička K. v respektování práva přednosti nic nebránilo (výhledové možnosti, možnost zaslechnout houkání sanitky). Žalobce se mohl oprávněně domnívat, že ho řidička registruje a že podle toho se bude v silničním provozu chovat. Rovněž z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá princip, že řidič, který má právo přednosti, není povinen předvídat v silničním provozu, že ostatní řidiči poruší povinnosti řidiče. Tzn. nelze předem, preventivně žádat od ostatních řidičů, aby předpokládali možnost, že druhý řidič poruší svoji povinnost.

Soud má na základě výše uvedeného za to, že v daném případě správní orgány svůj závěr o zavinění nehody žalobcem nedostatečně zdůvodnily, když ho založily v podstatě na jediné argumentaci, že žalobce měl preventivně přibrzdit před křižovatkou. Soud připomíná, že jelikož žalobce využíval při jízdě světelné a zvukové zařízení, byla tím změněna pravidla přednosti na křižovatce v jeho prospěch. Přednost v jízdě mělo v daném okamžiku vozidlo

s právem přednosti jízdy, vozidlo záchranné služby. Nadto nelze ani přehlížet celospolečenský význam jízd s právem přednosti, ve srovnání s ostatními účastníky silničního provozu, neboť by se tím zcela popíral jejich smysl.

Na základě výše uvedeného soud zrušil napadené rozhodnutí pro nezákonnost podle § 78 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“) a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Současně soud zavázal žalovaného výše uvedeným právním názorem.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s., a žalobci, který měl ve věci plný úspěch, byla přiznána náhrada za zaplacený soudní poplatek a dále za písemně uplatněné náklady právního zastoupení sestávající z odměny za 3,5 úkonů právní služby á 3100,-Kč a 4 režijní paušály á 300,-Kč navýšené o 21% DPH.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

V Plzni dne 28. dubna 2017

Mgr. Jana Komínková, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Lenka Kovandová